Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

TER BESLISSING

Aan Minister van SZW

Datum
14-01-2025

nota

Voortgangsrapportage monitoring Wtp januari 2025

7

Aanleiding
In bijlage vindt u de tweede voortgangsrapportage monitoring Wtp (bijlage 1), hierin zijn uw eerder gemaakte opmerkingen verwerkt. Met deze rapportage informeert u de Kamer halfjaarlijks over de stand van zaken van de pensioentransitie. De informatie uit de rapportage is afkomstig uit de transitiemonitor van EY (in opdracht van SZW, zie bijlage), het advies van de regeringscommissaris (zie bijlage), de publieksmonitor (zie bijlage), de transitie-informatie van de toezichthouders, en de signalen en gesprekken met de sector.

Met het verzenden aan de Tweede en Eerste Kamer worden tevens de bijgevoegde adviezen en rapporten openbaar gemaakt.

Geadviseerd besluit
U wordt geadviseerd in te stemmen met deze voortgangsrapportage en deze te verzenden.

Kernpunten
- De kernboodschap is: De pensioensector werkt hard en de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel vordert gestaag, maar er moet nog veel gebeuren, knelpunten uit de uitvoeringspraktijk worden opgepakt, en daarbij is het lerend vermogen van de sector van cruciaal belang om de transitie tijdig af te ronden.
- Per 1 januari 2025 is de arbeidsvoorwaardelijke fase formeel afgelopen. Voor ruim 92% van de deelnemers zijn de transitieplannen afgerond. Na de arbeidsvoorwaardelijke fase volgt de implementatiefase. 77% van de pensioenfondsen is voornemens om in te varen.
- Na het tweeminutendebat pensioenonderwerpen van 11 december is een motie van het lid Joseph (NSC) aangenomen die vraagt om een evaluatie van de eerste ervaringen van de koplopersfondsen. Hoofdstuk 2 van de voortgangsrapportage gaat hierop in.
    - De Pensioenfederatie en de toezichthouders is gevraagd de door hen geleerde lessen rondom de koplopers te delen. Hun bevindingen zijn verwerkt in de rapportage en integraal als bijlage toegevoegd.
    - De informatie is niet tot de specifieke fondsen te herleiden, in verband met de toezichtvertrouwelijkheid. In de uitvraag hebben we hier nadrukkelijk aandacht voor gevraagd.

- In ditzelfde tweeminutendebat is de motie Joseph c.s. aangenomen om te verkennen hoe verenigingen van slapers en gepensioneerden blijvend betrokken kunnen worden bij de implementatie van de gemaakte afspraken alsook daarna. Paragraaf 4.1.6 geeft hier invulling aan.
- Tot slot wordt stilgestaan bij toekomstige wetgeving en de moties en toezeggingen die dankzij deze rapportage in uitvoering zijn.

Toelichting

- De monitoring is opgezet langs 3 stromen: de transitiemonitor, de doelstellingenmonitor en de monitor die gaat over de deelnemerservaringen.
- Daarnaast is door uw voorganger een regeringscommissaris benoemd om u gevraagd en ongevraagd te adviseren over de voortgang en haalbaarheid van de transitie. In deze voortgangsrapportage wordt haar advies kort weergegeven en is een reactie op haar tweede reguliere advies opgenomen. Het advies zelf wordt als bijlage meegestuurd en is daarmee openbaar.

Transitiemonitor

- Het zwaartepunt van de monitoring ligt in deze fase nog op de arbeidsvoorwaardelijke fase van de transitie. In de eerstvolgende rapportage zal het zwaartepunt meer richting de implementatiefase gaan.
- De transitiemonitor, uitgevoerd door EY, schetst dat er met 61 openbaar beschikbare transitieplannen voor ruim 17 miljoen pensioenaanspraken afspraken zijn vastgelegd. Dit komt neer op ruim 92% van de totale aanspraken.
- Qua contractkeuze blijkt dat 64% van de pensioenfondsen kiest voor een solidair contract, 33% voor een flexibel contract, en 3% biedt beide aan.
- Verzekeraars en premiepensioeninstellingen (PPI's) zijn gestart met ontwikkelen van de pensioenproducten, waarna werkgevers/sociale partners deze af kunnen nemen.

Advies regeringscommissaris

- In de voortgangsrapportage reageert u op het advies van de regeringscommissaris dat u op 14 januari jl. heeft ontvangen.
- De conclusies en aanbevelingen van het advies worden onderschreven.
- Het advies van de regeringscommissaris en de overige informatiebronnen geven geen aanleiding om de aangekondigde wijzigingen in de wetgeving zoals toegezegd aan de Eerste Kamer te herzien of uit te breiden.

Publieksmonitor

- Met de voortgangsrapportage wordt ook de publieksmonitor van Q4 2024 meegestuurd, die het vertrouwen meet in het Nederlandse pensioenstelsel.
- Deze monitor laat in het najaar van 2024 een licht stijgende trend zien van het vertrouwen ten aanzien van het pensioenstelsel, die stabiliseert in Q4.
- De score in Q4 2024 is met 5,9 neutraal te noemen; in Q3 was deze 6,0. Twee derde van de Nederlanders is inmiddels bekend met de wijziging van het nieuwe pensioenstelsel. Daarbij is het nieuws de belangrijkste bron, gevolgd door berichten van het eigen pensioenfonds of verzekeraar.
- De kennis over *basiskenmerken* van het pensioen ligt stabiel op een hoog niveau.
- Daarnaast is een kwalitatief onderzoek uitgevoerd naar vertrouwen in pensioen onder werkgevers en werknemers.

Datum
14-01-2025

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie
1	Voortgangsrapportage monitoring Wtp januari 2025	Ter informatie (niet verzenden)
2	Transitiemonitor Winterrapportage 2024 (concept)	Ter informatie (niet verzenden)
3	Tweede rapportage regeringscommissaris	Ter informatie (niet verzenden)
4	Rapportage Publieksmonitor pensioenen kw4 2024	Ter informatie (niet verzenden)

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

TER BESLISSING

[redacted]

Aan Minister van SZW

Datum
24-01-2025

[redacted]

nota

Voortgangsrapportage monitoring Wet toekomst pensioenen - winter 2025

[redacted]

Bijlage(n)
9

Aanleiding

In bijlage vindt u de tweede voortgangsrapportage monitoring Wtp, hierin zijn uw eerder gemaakte opmerkingen en suggesties verwerkt. Met deze rapportage informeert u de Kamer halfjaarlijks over de voortgang en stand van zaken van de pensioentransitie.

Geadviseerd besluit

Wij adviseren u:

- In te stemmen met de voortgangsrapportage en de brief aan de Tweede Kamer en het afschrift aan de Eerste Kamer te ondertekenen.
- Deze voortgangsrapportage eind januari aan de Tweede en Eerste Kamer te verzenden.
- Met deze voortgangsrapportage tevens de transitiemonitor, het advies van de regeringscommissaris, de eerste ervaringen met de koplopers van de Pensioenfederatie en de toezichthouders (DNB en AFM), de publieksmonitor en het Rapport 'Vertrouwen In Pensioen' met beide Kamers te delen.

Kernpunten

- Kernboodschap: De pensioensector werkt hard en de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel vordert gestaag, maar er moet nog veel gebeuren, knelpunten uit de uitvoeringspraktijk worden opgepakt, en daarbij is het lerend vermogen van de sector van cruciaal belang om de transitie tijdig af te ronden.
- Per 1 januari 2025 is de arbeidsvoorwaardelijke fase formeel afgelopen voor pensioenregelingen die worden uitgevoerd door een pensioenfonds.
- Op basis van de 61 openbare transitieplannen, waar ruim 92% van de (gewezen) deelnemers en gepensioneerden onder vallen, is inzicht verschaft in de arbeidsvoorwaardelijke afspraken. Het beeld is daarmee compleet. Alleen bij nieuwe ontwikkelingen wordt hier in de volgende rapportages op ingegaan.
- Na de arbeidsvoorwaardelijke fase volgt de implementatiefase. 77% van de pensioenfondsen is voornemens om in te varen.
- Na het tweeminutendebat pensioenonderwerpen van 11 december is een motie van het lid Joseph (NSC) aangenomen die vraagt om een evaluatie van de eerste ervaringen van de koplopersfondsen. Hoofdstuk 2 gaat hier op in.
  - De Pensioenfederatie is gevraagd om een aantal geleerde lessen op te halen bij de koplopersgroep. Dat zijn in elk geval de fondsen die per 1/1/25 invaren, maar ook de fondsen die al ver in het proces zijn om later in 2025 over te gaan.

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - Voortgagngsrapportage monitoring Wet toekomst pensioenen - winter 2025

Pagina: 1

Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: (Unknown) Datum: Onbepaald

Akkoord

Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

transitiemonitor, het advies van de
regeringscommissaris, de eerste ervaringen met de koplopers van de
Pensioenfederatie en de toezichthouders (DNB en AFM), de publieksmonitor en
het Rapport 'Vertrouwen In Pensioen' met beide Kamers te delen.
voortgangsrapportage
ruim 92% van de
(gewezen) deelnemers en gepensioneerden onder vallen,
77% van de
pensioenfondsen is voornemens om in te varen.

Nummer: 3 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

motie van het lid Joseph (NSC) aangenomen die vraagt om een evaluatie van
de eerste ervaringen van de koplopersfondsen. Hoofdstuk 2

  - Aan de toezichthouders is gevraagd om een aantal geleerde lessen uiteen te zetten. Dit zijn zowel lessen waarmee zij zelf hun werkwijze kunnen verbeteren, als aandachtspunten waarmee de fondsen die op een later moment invaren rekening kunnen houden.
  - De informatie is niet tot de specifieke fondsen te herleiden, in verband met de toezichtvertrouwelijkheid.
- In ditzelfde tweeminutendebat is de motie Joseph c.s. aangenomen om te verkennen hoe verenigingen van gepensioneerden blijvend betrokken kunnen worden bij de implementatie van de gemaakte afspraken alsook daarna. Paragraaf 4.1.6 gaat hier op in.
- Met deze voortgangsrapportage biedt u tevens antwoord op een interpretatievraag of het wettelijk mogelijk is om de solidariteits- of risicodelingsreserve in te zetten voor het kunnen aanvullen van pensioenuitkeringen die kort na de transitie lager zijn dan op het moment onmiddellijk voor de transitie. Box 1 "Inzet reserve direct na transitie" gaat hierop in. Deze verduidelijking is op verzoek van de sector. Het is besproken met DNB en sectorexperts.
- Tot slot wordt stilgestaan bij toekomstige wetgeving en de stand van zaken van de aan de pensioentransitie gerelateerde moties en toezeggingen.
- De informatie uit de rapportage is afkomstig uit de transitiemonitor van EY (in opdracht van SZW), het advies van de regeringscommissaris transitie pensioenen, de publieksmonitor, de transitie-informatie van de toezichthouders, en de signalen uit en gesprekken met de sector.

De belangrijkste wijzigingen sinds het delen van de conceptversie van de voortgangsrapportage:

- Hoofdstuk 2 over de koploperservaringen is toegevoegd;
- Box 1 met uitleg over de inzet van de solidariteitsreserve is toegevoegd op pagina 5;
- De kostenparagraaf 4.2.2 is verder aangescherpt;
- Paragraaf 5.1 Publiekscampagne is ingevuld;
- Paragraaf 5.3 Focusgroepen is toegevoegd.

Toelichting

- De monitoring is opgezet langs 3 stromen: de transitiemonitor, de doelstellingenmonitor en de monitor die gaat over de deelnemerservaringen.
- Daarnaast is door uw voorganger een regeringscommissaris benoemd om u gevraagd en ongevraagd te adviseren over de voortgang en haalbaarheid van de transitie.

Transitiemonitor

- Het zwaartepunt van de monitoring ligt in deze fase nog op de arbeidsvoorwaardelijke fase van de transitie. In de eerstvolgende rapportage zal het zwaartepunt meer richting de implementatiefase verschuiven.
- De transitiemonitor, uitgevoerd door EY, schetst dat er met 61 openbaar beschikbare transitieplannen voor ruim 17 miljoen pensioenaanspraken afspraken zijn vastgelegd. Dit komt neer op ruim 92% van het totaal aantal aanspraken.
- Qua contractkeuze blijkt dat 64% van de pensioenfondsen kiest voor een solidair contract, 33% voor een flexibel contract, en 3% biedt beide aan.

Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald
niet tot de specifieke fondsen te herleiden,

Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald
slapers en gepensioneerden blijvend
betrokken kunnen worden bij de implementatie van de gemaakte afspraken
alsook daarna.
solidariteits- of
risicodelingsreserve in te zetten voor het kunnen aanvullen van
pensioenuitkeringen die kort na de transitie lager zijn dan op het moment
onmiddellijk voor de transitie.
“Inzet reserve direct na transitie”
toekomstige wetgeving en de stand van zaken
De belangrijkste wijzigingen sinds het delen van de conceptversie van de
voortgangsrapportage:
koploperservaringen
solidariteitsreserve

Nummer: 3 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald
aangescherpt;
Publiekscampagne
5.3 Focusgroepen is toegevoegd.

Nummer: 4 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald
Transitiemonitor

Nummer: 5 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald
92% van het totaal aantal
aanspraken.

- Verzekeraars en premiepensioeninstellingen (PPI's) zijn gestart met ontwikkelen van de pensioenproducten, waarna werkgevers/sociale partners deze af kunnen nemen.

advies regeringscommissaris

- In de voortgangsrapportage reageert u op het advies van de regeringscommissaris dat u op 14 januari jl. heeft ontvangen.
- De conclusies en aanbevelingen van het advies worden onderschreven.
- Het advies van de regeringscommissaris en de overige informatiebronnen geven geen aanleiding om de aangekondigde wijzigingen in de wetgeving zoals toegezegd aan de Eerste Kamer te herzien of uit te breiden.

Publieksmonitor

- Met de voortgangsrapportage wordt ook de publieksmonitor van Q4 2024 meegestuurd, die het vertrouwen meet in het Nederlandse pensioenstelsel.
- Deze monitor laat in het najaar van 2024 een licht stijgende trend zien van het vertrouwen ten aanzien van het pensioenstelsel, die stabiliseert in Q4.
- De score in Q4 2024 is met 5,9 neutraal te noemen; in Q3 was deze 6,0. Twee derde van de Nederlanders is inmiddels bekend met het nieuwe pensioenstelsel. Daarbij is het nieuws de belangrijkste bron, gevolgd door berichten van het eigen pensioenfonds of verzekeraar.
- De kennis over *basiskenmerken* van het pensioen ligt stabiel op een hoog niveau.
- Daarnaast is een kwalitatief onderzoek uitgevoerd naar vertrouwen in pensioen onder werkgevers en werknemers.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie
1	Voortgangsrapportage monitoring Wtp – winter 2025	Ondertekenen en verzenden aan de TK samen met onderstaande stukken (volgnummer 3 t/m 8)
2	Afschrift Eerste Kamer	Ondertekenen en verzenden aan de EK samen met stukken met volgnummer 1 en 3 t/m 8.
3	Bijlage 1: Transitiemonitor winterrapportage 2024	Verzenden aan TK & EK
4	Bijlage 2: Tweede rapportage regeringscommissaris	Verzenden aan TK & EK
5	Bijlage 3: Brief Pensioenfederatie inzake ervaringen koplopers pensioentransitie	Verzenden aan TK & EK
6	Bijlage 4: DNB - Evaluatie eerste ervaringen beoordelen invaarmeldingen	Verzenden aan TK & EK

7	Bijlage 5: AFM evaluatie - Eerste observaties n.a.v. overgang naar het nieuwe stelsel	Verzenden aan TK & EK
8	Bijlage 6: Rapportage Publieksmonitor pensioenen Q4 2024	Verzenden aan TK & EK
9	Bijlage 7: Rapport Vertrouwen In Pensioen - Ruigrok	Verzenden aan TK & EK

Datum
17-01-2025

Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

Advies regeringscommissaris
geen aanleiding om de aangekondigde wijzigingen in de wetgeving
zoals toegezegd aan de Eerste Kamer te herzien of uit te breiden.

Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

najaar van 2024 een licht stijgende trend zien van
het vertrouwen ten aanzien van het pensioenstelsel, die stabiliseert in Q4.
kwalitatief onderzoek uitgevoerd naar vertrouwen